

Den största arbetarstrejken någonsin i Västpapua

Guldgruvan som ligger i bergskedjan Grasberg i den centrala delen av Västpapua är världens största guld- och koppargruva. Företaget som utviner guld och koppar är PT Freeport Indonesia. Det är ett dotterbolag till det multinationella amerikanska företaget Freeport-McMoRan Copper & Gold Inc. med huvudkontor i New Orleans, Louisiana.

Utvinningskontrakt

Avtalet att utvinna dessa naturtillgångar undertecknades av Freeport McMoRan Copper & Gold Inc. och Indonesiens regering 1967, det vill säga två år efter att Indonesiens diktator general Suharto hade kommit till makten genom den blodiga statskuppen i oktober 1965. Utvinningskontrakten gäller rätten att exploatera området på 30 km² i 30 år. Officiellt öppnades gruvan 1981, trots att exploateringen hade börjat redan 1972. Verksamheten som PT Freeport Indonesia nu bedriver är baserad på ett kontrakt från 1991 på 30 år med provision på 20 års förlängning till 2041. I 1989 fick företaget licens att utvidga sin verksamhet med 25.000 km².

Gruvan bevakas av indonesisk militär

Gruvområdet i Grasberg Tembagapura (högland) och Portsite (lågland) är hårt bevakat av 1.022 man. Den vitala delen av produktionen är bevakad av den tredje plutonen av Brimob, polisens speciella enhetsstyrka och två plutoner. Låglandsområdet är bevakat av olika enheter såsom kustjägare, polisens speciella enheter, armén och flygvapnet. Det är svårt för oberoende journalister och NGO:s att komma in på området. Ett exempel är att SwedWatch, en svensk oberoende organisation, inte fick tillstånd att komma in.

Demonstration

Tisdagskvällen den 17 april 2007 började papuanska gruvarbetare som tillhör organisationen "Tongoi Papua" att strejka. Till fots gick de 68 km i ett demonstrationståg till PT Freeport Indonesias kontor i staden Timika. På vägen till kontoret anslöt sig mer och mer arbetare. Till slut beräknade man att ungefär 6.000 arbetare lade ner sitt arbete och deltog i demonstrationen. Till deras krav hör förbättringar av löne- och arbetsvillkoren. Det är den första storstrejken och demonstrationen någonsin i Västpapas historia.

Stöd från icke-papuanska arbetare

Ronny Warouw, som ursprungligen inte är från Väst-

papua, kommenterar demonstrationen: "Det är vår gemensamma strid, ödet för icke-papuanska och papuanska arbetare är det samma i Grasberg." Warouw har arbetat tio år på Portsite. Han sade att det svårt att leva på en lön på 2 miljoner rupiahs. Man måste betala 800.000 i hyra per månad. Han har tre barn och deras skolutbildning är dyr. "Man jobbar hårt och träffar inte barn och fru under lång tid." Warouws kompiss Jitmau tillägger att han också har jobbat i tio år utan någon lönehöjning alls.

Bevakning av demonstrationen

Uppmärksamheten från de indonesiska myndigheterna för demonstrationen är mycket stor. Provinsens polis-chef flög till Timika för att vara med de 1.200 poliser som övervakade demonstrationen.

Efter de strejkande arbetarnas ankomst till Timika tog de emot PT Freeport Indonesias ledning. Representanter för det lokala parlamentet deltog i förhandlingarna. De gick mycket trögt och man beförde att de skulle stranda. Arbetarnas representanter begärde en telefonkonferens med den högsta ledningen för Freeport McMoRan Copper & Gold Inc i New Orleans. Av någon anledning kunde telefonkonferensen inte genomföras utan i stället fortsatte man att förhandla.

Avtalet undertecknas

Lördagen den 21 april klockan 22.15 lokal tid undertecknade båda parterna överenskommelsen som bland annat innebär att PT Freeport Indonesia accepterar en löneökning för de lägsta avlönade arbetarna från 1,6 till 3,6 miljoner rupiahs och att det ska gälla från och med den 1 juli 2007. Företaget förbinder sig att ha papuanska lärlingar samt ökar anställningen av papuaner som för närvarande bara är 800 personer. Andra punkter som ännu inte har klargjorts ska förhandlas vidare i Jakarta. Genom undertecknandet av överenskommelsen förbinder sig organisationen Tongoi Papua att avbryta sin strejk och återgå till arbete som vanligt.

Överenskommelsen undertecknades för PT Freeport Indonesia av VD Amando Mahler och för Tongoi Papua av organisationens ordförande Frans Pigome. Yoseph Yopi Kilasngin, ordförande för det lokala parlamentet, och Godhelp C Mansnembra, polischef för Timika undertecknade som vittnen.

Hendrik Amahorseja

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.